

Arrestnummer	C1732 / 2025
Repertoriumnummer	2025 / 1620
Datum van uitspraak	9 mei 2025
Notitienummer griffie	-
Notitienummer parket-generaal	2024/PGG/1464 2024/VJ11/676

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

PRO JUSTITIA
Beroep in cassatie
door
dd. 26.05.2025

Het Hof van Cassatie vernietigt bij arrest d.d. 31 maart 2026 nr° onderhavig arrest in zoverre dit het herstel in de oorspronkelijke toestand door het verwijderen van de materialen rond de vijver beveelt, verwerpt de cassatieberoepen voor het overige, veroordeelt de eisers tot drie vierden van de kosten, houdt de beslissing over de overige kosten aan en laat die over aan de rechter op verwijzing, verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen;
Melding ten rande van onderhavig arrest en uitgifte gerangschikt onder de minuten ter griffie onder nr° 2026/12 op datum 21 april 2026.

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr _____, (RRN

met Belgische nationaliteit,
geboren _____,
wonende te _____
- beklaagde -

2. nr _____, (RRN _____,

met Belgische nationaliteit,
geboren _____,
wonende te _____
- beklaagde -

verdacht van:

als dader of mededader in de zin van artikel 66 Strafwetboek;

door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt;

“A optrekken of plaatsen van constructie zonder of in strijd met een geldige vergunning buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het optrekken of plaatsen van een constructie, met uitzondering van onderhoudswerken, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning te hebben uitgevoerd, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, verder te hebben uitgevoerd,

namelijk door een veranda en 18 steigers te hebben geplaatst,

op een perceel gelegen te _____, kadastraal gekend als

geboren ; eigendom van de huwgemeenschap
 geboren en
 geboren , beiden wonend te

te : in de periode van 18 mei 2014 tot en met 17 mei 2019
 door ,

(art. 4.1.1., 3° en 9°, 4.2.1., 1°, a), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4., 6.2.1. lid 1, 1°, en 6.3.1. § 1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

Felten voor 01/03/2018 strafbaar gesteld door art. 6.1.1 al 1-1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

B gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van grond voor opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, allerlei materialen, materieel of afval zonder of in strijd met een geldige vergunning

buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, of van allerlei materialen, materieel of afval, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning te hebben uitgevoerd, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, verder te hebben uitgevoerd,

namelijk door allerlei materialen (tafels, stoelen, fietsen, kunstgrasmatten, hout, een barbecue, een partytent, tuinmateriaal, gasflessen, een aanhangwagen, bierbakken, betontegels) te hebben geplaatst,

op een perceel gelegen te , kadastraal gekend als
 eigendom van de huwgemeenschap
 ; geboren en
 geboren , beiden wonend te

te : in de periode van 18 mei 2014 tot en met 17 mei 2019
 door ,

(art. 4.2.1., 5°, a), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4., 6.2.1. lid 1, 1°, en 6.3.1. § 1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

Feiten voor 01/03/2018 strafbaar gesteld door art. 6.1.1 al 1-1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.”

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, kamer G30DI, besliste bij vonnis van 19 maart 2024 op tegenspraak als volgt:

“Op strafgebied

Ten aanzien van 1, eerste beklaagde

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A en B bewezen.

Veroordeelt 1 voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A en B:

tot een **geldboete** van **4.000,00 EUR**, zijnde 500,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de **geldboete** voor een termijn van 3 jaar, doch slechts voor een gedeelte van **2.000,00 EUR**, zijnde 250,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen.

Veroordeelt 1 tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,90 EUR
- hoofdelijk met medeveroordeelde 2 tot de kosten van de strafvordering, op heden begroot op 298,98 EUR.

Ten aanzien van 1, tweede beklaagde

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A en B bewezen.

Veroordeelt *voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A en B:*

tot een **geldboete** van **4.000,00 EUR**, zijnde 500,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de **geldboete** voor een termijn van 3 jaar, doch slechts voor een gedeelte van **2.000,00 EUR**, zijnde 250,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen.

Veroordeelt *tot betaling van:*

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,90 EUR
- hoofdelijk met medeveroordeelde *tot de kosten van de strafvordering, op heden begroot op 298,98 EUR.*

Herstel

Beveelt aan *op vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur het **herstel in oorspronkelijke staat** van*
, kadastraal gekend als

; meer concreet:

- verwijderen van het overdekt terras ('veranda') inclusief verharding;
- verwijderen beschoeiing (ter vervanging van de treinbilzen, deels onder en deels boven het water) rondom de lange en korte zijde van de vijver en het herstel van de natuurlijke oevers;
- volledig verwijderen van de 18 vishengelplaatsen (ook fundering en nummering);
- verwijderen materialen rond de vijver (tafels, stoelen, fietsen, kunstgrasmatten, hout, barbecue, partytent, tuinmateriaal, gasflessen, aanhangwagen, bierbakken,

betontegels, houten latten, klein dierenhok, profielplaat, afbraakmaterialen, oude boten...);

- *stopzetten van het gewoonlijk gebruik van de grond voor opslag van materialen, materieel, afval en aanhangwagen.*

*Beveelt dat het herstel zoals hierboven bevolen gebeurt binnen een **termijn van 10 maanden** na het in kracht van gewijsde gaan van dit vonnis, onder verbeurte van een **dwangsom van 50 euro** per veroordeelde en per dag vertraging in geval van niet-uitvoering van dit vonnis binnen de gestelde termijn.*

Machtigt op grond van artikel 6.3.4 §1 VCRO de burgemeester van en de stedenbouwkundig inspecteur tot het uitvoeren van de bevolen herstelmaatregel in de plaats van de veroordeelden en op hun kosten als de plaats niet binnen de termijn van tien maanden in de vorige staat wordt hersteld.

Op burgerlijk gebied

Houdt de beslissing over de burgerlijke belangen ambtshalve aan.”

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld door het afleggen van een verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, op:

- 3 april 2024 door de beklaagden ;
- 10 april 2024 door het openbaar ministerie.

Deze partijen dienden tegelijk ook elk een verzoekschrift in op die griffie, overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering.

1.3 Op de rechtszitting van 29 november 2024 (inleidingszitting) legde dit hof conclusietermijnen vast bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering. Het hof bepaalde de rechtsdag op de rechtszitting van 20 maart 2025.

De beklaagden hebben hun conclusies tijdig neergelegd.

1.4 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 20 maart 2025 in het Nederlands:

- de beklaagde , bijgestaan door meester , advocaat met kantoor te
- de beklaagde , bijgestaan door meester , advocaat met kantoor te ;
- het openbaar ministerie vertegenwoordigd door , advocaat-generaal.

2.1 De verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 19 maart 2024 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, zijn tijdig en regelmatig naar de vorm. Ook de verzoekschriften zijn tijdig ingediend.

De advocaat van de beklaagden _____ bepaalde in het verzoekschrift nauwkeurige grieven over de procedure (met als precisering dat de telastlegging A is verjaard), de straf en de herstellvordering (die deels verjaard en deels kennelijk onredelijk zou zijn).

Het openbaar ministerie duidde een grief aan over de straf en deed dit eveneens nauwkeurig.

2.2 De hoger beroepen van de beklaagder _____ en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

Gelet op de devolutieve kracht van de aangetekende beroepen en vervolgens de grieven, staat de schuld van de beklaagden aan de telastlegging B definitief vast. Hetzelfde geldt voor de beslissingen van de eerste rechter over de vaste vergoeding, de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand en de beslissing om de burgerlijke belangen ambtshalve aan te houden. De saisine van het hof is beperkt tot de beslissing over de verjaring van de telastlegging A, de onafscheidelijk daarmee verbonden beslissing over de schuld aan de telastlegging A, de straf, de kosten, de bijdrage aan het slachtofferfonds en de herstellvordering.

3. De dagvaarding werd op 20 april 2023 overgeschreven op het kantoor Rechtszekerheid te _____, zodat is voldaan aan de vereiste van artikel 6.3.1 § 6 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

4. Het hof herneemt het feitenrelaas uit het beroepen vonnis, dat luidt als volgt:

1. Op 2 april 2019 gingen de verbalisant ruimtelijke ordening en de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur ter plaatse naar _____ omwille van een stedenbouwkundig misdrijf. Betrokkenen werden reeds op 28 januari 2019 aangemaand, maar hieraan werd geen gevolg gegeven. _____ gaf toegang tot het perceel en deed samen met hen een rondgang.

Op het perceel ligt een vijver. De beschoeiing van de vijver werd vernieuwd en langs de vijver zijn 16 zitplaatsen voor vissers aangelegd in betonstenen op de oever. Het gedeelte dat in het water staat is opgebouwd uit hout. Op het perceel zijn diverse constructies aanwezig en een houten

chalet die gebruikt wordt als clubhuis. Volgens de uitbaters werd hier vier jaar geleden een veranda aan aangebouwd. Naast het clubhuis staat een gemetste barbecue die overdekt is met een plastic golfplaat. Er is eveneens een urinoir.

Op het perceel staat eveneens een metalen loods met een metalen golfplaten dak die gebruikt wordt voor de opslag van hout, bierbakken en ander materiaal en materieel. Rond deze loods staat er materiaal en materieel gestapeld zoals een aanhangwagen, een steekkar, fuiken, betonstenen, plastic bakken, e.a.

Langs de toegangsweg is er gebroken steenpuin gestockeerd. In de bermen zijn twee betonnen trappen gemaakt.

Het perceel is gelegen in ontginningsgebied. Door zandontginning ontstonden er twee vijvers. Eén van deze vijvers wordt gebruikt als visvijver. Het perceel is gelegen in ruimtelijk kwetsbaar gebied en bevindt zich in een grotendeels ongeschonden omgeving. Er waren geen vergunningen. Het perceel is eigendom van beklagden.

2. Pascal Verschaere verklaarde op 14 juni 2019 dat hij en zijn vrouw de visvijver hadden gekocht op 7 december 2012 en de vereniging ' hadden opgericht begin 2018. Hij had op 11 juni 2018 een vergunning gekregen van ' (erkenning sportvereniging).

Hij had de visput gekocht in de toestand zoals hij nu was met uitzondering van enkele plavijen (dallen) aan de vissteigers en een afdak aan de zijkant. Samen met de aanleg van de steigerplaatsen hadden ze op vraag van het gemeentebestuur de vervuilde trenbilzen verwijderd en vervangen door Asobe-hout wat milieuvriendelijker is. In 2015 hadden ze het afdak bijgezet. Hij gaf toe dat hij dit beter aan de gemeente had gevraagd, maar dit was toen niet gebeurd. Hij dacht dat dit niet hoefde omdat de zijkanten open waren. Hij was steeds bereid om aanpassingen uit te voeren. Hij zou een architect raadplegen.

Op 17 juni 2019 bevestigde de architect ' dat hij inderdaad bezig was met de zaak. Hij zou een bestemmingswijziging aanvragen naar recreatiegebied.

3. In een navolgend proces-verbaal stelde de verbalisant ruimtelijke ordening dat op de luchtfoto's te zien was dat de constructies vermoedelijk dateerden van de periode 2000 tot 2003. Op de luchtfoto van 2014 is te zien dat de kantine werd uitgebreid met een veranda. Op de luchtfoto van 2016 zijn de vernieuwde vissersplaatsen te zien.

4. Op 22 september 2020 ging de verbalisant ruimtelijke ordening ter plaatse en kon geen wijzigingen aan de toestand vaststellen. Ook op 9 maart 2021 was de toestand ongewijzigd.

5. Bij verhoor op 7 juni 2021 verklaarde ' dat hij van zijn architect nooit veel gehoord had en dat hij in april 2021 te weten was gekomen dat hij gestopt was als architect. Eind april had hij een andere architect gecontacteerd, namelijk '. Hij zou een mail sturen naar ' van het Departement Omgeving om de zaak te bespreken. Hij hoopte dat de zaak nu in orde ging komen.

Op 4 mei 2021 stuurde ' een mail aan de verbalisant ruimtelijke ordening met het verzoek om een minnelijke schikking te willen overwegen. Hierop werd klaarblijkelijk niet geantwoord.

6. Bij brief van 20 januari 2022 werd een herstellvordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur ingeleid bij het parket. Gelet op de ligging in biologisch waardevol groengebied werd het integraal herstel gevorderd naar de volledige legaliteit ter plaatse. De afbraak van alle constructies werd gevorderd, het verwijderen van alle materialen, de beschoeiing, vishengelplaatsen, houten steiger. Het herstel van de natuurlijke oever werd gevorderd alsook het stopzetten van het strijdig private, recreatieve gebruik van het terrein en de constructies en het stopzetten van het gewoonlijk gebruik van het perceel voor de opslag van materialen, materieel, afval en aanhangwagens. Er werd een dwangsom gevorderd van 100 euro per dag vertraging. De Hoge Raad verleende een positief advies.

7. Na de inleidingszitting werd er op 30 januari 2024 een navolgend proces-verbaal opgemaakt. Er kon geen herstel worden vastgesteld. Volgende zaken waren nog niet in orde:

- De fundering van de hengelpaatsen werd niet verwijderd.
- De beschoeiing en afboording van de hengelpaatsen werd niet verwijderd.
- De nummering van de hengelpaatsen werd niet verwijderd.
- Onder de struiken lag een stuk profielplaat.
- In het riet, ten zuidoosten van de vijver, lagen opgerolde grasmatten, houten latten en een klein dierenhok.
- Het overdekt terras met onderliggende verharding (de veranda) werd niet verwijderd.
- Aan de toegangsweg, bovenaan, ter hoogte van de chalet, lagen opgerolde grasmatten en was er een nieuwe opslagplaats van hout.
- De toegangsweg was nog volledig afgedekt met grasmatten.
- Tegen en rond de loods was er opslag van materialen, ook afbraakmaterialen (betonnen grasdallen).

• verklaarde spontaan dat de activiteiten van de visclub waren opgehouden en alle prijslijsten en dergelijke werden verwijderd.

5. De beklaagden wijzen er terecht op dat de misdrijven uit de telastlegging A aflopend zijn. De incriminatieperiode suggereert dat het een voortdurend misdrijf betreft. Het hof verbetert deze periode daarom als volgt: 'Op niet nader te bepalen data in de periode van 18 mei 2014 tot en met 17 mei 2019'.

De strfvordering voortkomend uit de telastlegging A is niet verjaard. In de hypothese die voor de beklaagden het meest gunstig is, begon de verjaring van de strfvordering voor het onvergund plaatsen van de veranda te lopen op 18 mei 2014. Op dat ogenblik en tot 28 april 2024, verjaarde dat misdrijf na verloop van vijf jaar. De strfvordering voor het onvergund plaatsen van de veranda is gestuit door het proces-verbaal van de verbalisant ruimtelijke ordening van het departement Omgeving van 17 mei 2019, waardoor een nieuwe vijfjarige termijn begon te lopen. Deze termijn zou in principe zijn geëindigd op 16 mei 2024 om middernacht. Sinds de inwerkingtreding van de wet Strafprocesrecht I van 9 april 2024 op 28 april 2024 loopt de verjaringstermijn niet meer vanaf de aanhangigmaking van de strfvordering voor de correctionele rechtbank, in dit geval op 13 april 2023.

Bovendien en ten overvloede staat vast dat alle te last gelegde feiten met hetzelfde opzet zijn gepleegd, namelijk het opzet om het perceel optimaal te benutten wars van elke

regelgeving inzake ruimtelijke ordening. Dat de beklaagden initieel enkel zelf hebben gevist en pas later een vissersclub uitbaatten, is hiervoor niet relevant.

6. In hun conclusies vragen de beklaagden ondergeschikt de vrijspraak voor wat betreft het plaatsen van de veranda (onderdeel van de telastlegging A). Nochtans valt niet te betwisten dat ze die veranda er onvergund hebben geplaatst, terwijl voor een dergelijke constructie wel een vergunning was vereist.

De schuld van de beide beklaagden aan de telastlegging A blijft bewezen.

7. De beklaagden pleegden de bewezen feiten met eenzelfde misdadig opzet, zodat het hof hiervoor maar een straf oplegt (toepassing van artikel 65, eerste lid Strafwetboek).

Over de straftoemeting overwoog de eerste rechter pertinent het volgende:

“De feiten werden gepleegd grotendeels in ontginningsgebied met nabestemming groengebied en voor een klein deel in agrarisch gebied. Groengebieden zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu. Door het oprichten van een veranda en steigers zonder vergunning (...) en het terrein rond de vijver vol materialen te plaatsen werd de potentie voor natuurontwikkeling niet afdoende gevrijwaard. Jarenlang hebben beklagden kunnen genieten van de wederrechtelijke uitbating van hun vissersclub wat de natuurontwikkeling ter plaatse in de weg stond.

Beklaagden brachten zo wetens en willens een wederrechtelijke toestand tot stand. Op geen enkel moment hebben zij de reflex gehad om zich te informeren over de mogelijkheden (om) vergunningen aan te vragen. Het belang van de gemeenschap hebben zij hierbij ondergeschikt gemaakt aan hun persoonlijke en financiële belangen.“

Het hof neemt deze motieven over en maakt ze tot de zijne.

is bijna jaar oud is jaar oud. Ze hebben beiden een eerder gunstig strafrechtelijk verleden. werd in 2008 tot een werkstraf veroordeeld wegens een inbreuk op de Wapenwet. De beide beklaagden liepen ook een veroordeling op voor een verkeersinbreuk. werkt in de zorgsector. kampt met medische problemen.

Terecht halen de beklaagden aan dat de redelijke termijn in strafzaken is geschonden. Op 17 mei 2019 werd hen een aangetekende kopie gestuurd van het aanvankelijk proces-verbaal, dit is meer dan vijf jaar geleden. De dagvaarding om te verschijnen voor de eerste rechter werd pas betekend op 13 april 2023, bijna vier jaar na de feiten. Het onderzoek was nochtans niet complex. Evenmin betreft het een omvangrijk dossier.

De artikelen 6.1 EVRM en artikel 14.3.c IVBPR geven niet aan welke gevolgen het hof moet verbinden aan de vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden. Artikel 27

Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering bepaalt dat, zo de duur van de strafvervolgung de redelijke termijn overschrijdt, de rechter de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring kan uitspreken of een straf kan uitspreken die lager kan zijn dan de wettelijke minimumstraf, of, bij een zeer zwaarwichtige miskenning van de redelijke termijn, het verval van de strafvordering kan uitspreken. Deze bepaling sluit een meer of minder vergaand rechtsherstel niet uit.

De overschrijding van de redelijke termijn is niet dermate zwaarwichtig dat enkel het verval van de strafvordering of een eenvoudige schuldigverklaring rechtsherstel kunnen bieden. Het opleggen van een straf is maatschappelijk nog steeds verantwoord en vereist, om de beklaagden te doen inzien dat zij de regels inzake ruimtelijke ordening moeten naleven en geen afweging mogen maken van pakkans en voordeel. Het gelasten van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling is daarvoor niet gepast. Bovendien veroorzaakt de hen opgelegde geldboete niet hun sociale declassering, noch brengt het hun sociale reclassering op onevenredige wijze in het gedrang.

Indien de redelijke termijn niet was geschonden, zou het hof de beklaagden elk hebben veroordeeld tot een effectieve geldboete van 500 euro. Omwille van de vastgestelde schending, kent het hof hen uitstel van tenuitvoerlegging toe voor een deel van die geldboete, zoals hierna bepaald. Er is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor een straf met gewoon uitstel.

Het hof verhoogt de geldboete met 70 deciem en legt een vervangende straf op om de beklaagden aan te sporen die geldboete te betalen.

8. De beklaagden zijn hoofdelijk gehouden tot de kosten, gevallen aan de zijde van het openbaar ministerie voor de beide aanleggen.

Als veroordeelden tot een correctionele hoofdstraf zijn de beklaagden elk gehouden tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 70 deciem tot telkens 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

De beslissingen van de eerste rechter over de vaste vergoeding en de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand zijn definitief.

9.1 De eerste rechter beval het herstel in de oorspronkelijke staat van de site

, door het:

- verwijderen van het overdekt terras ('veranda') inclusief verharding;

- verwijderen beschoeiing (ter vervanging van de treinbilzen, deels onder en deels boven het water) rondom de lange en korte zijde van de vijver en het herstel van de natuurlijke oevers;
- volledig verwijderen van de achttien vishengelplaatsen (ook fundering en nummering);
- verwijderen van het materialen rond de vijver (tafels, stoelen, fietsen, kunstgrasmatten, hout, barbecue, partytent, tuinmateriaal, gasflessen, aanhangwagens, bierbakken, betontegels, houten latten, klein dierenhok, profielplaat, afbraakmaterialen, oude boten...);
- stopzetten van het gewoonlijk gebruik van de grond voor opslag van materialen, materieel, afval en aanhangwagens,

en dit binnen een termijn van tien maanden onder verbeurte van een dwangsom van 50 euro per dag.

Het openbaar ministerie vorderde de bevestiging van deze herstelmaatregel.

Op 5 februari 2025 voerde de verbalisant ruimtelijke ordening een nacontrole uit. Ter plaatse bleek dat er recent een brand had gewoed, waardoor de veranda was afgebrand en het clubhuis was beschadigd. Van de veranda waren de palen en de onderliggende verharding nog aanwezig. Uit het proces-verbaal blijkt dat de materialen rond de vijver en de grasmatten verwijderd waren. Op het water lagen wel nog twee oude boten en ter hoogte van de vrijstaande bergplaats waren buizen gestapeld. Voor het overige was de situatie ongewijzigd, wat impliceert dat de beschoeiing van de vijver en de fundering van de hengelpplaatsen nog aanwezig waren. De stukken van de beklaagden tonen het tegendeel niet aan. De herstellvordering is dus nog steeds actueel in al zijn onderdelen.

9.2 De rechter die een stedenbouwkundig misdrijf bewezen verklaart, dient overeenkomstig artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening met betrekking tot de hierdoor ontstane wederrechtelijke toestand een herstelmaatregel te bevelen. Dit artikel bepaalt:

“Naast de straf beveelt de rechtbank, ambtshalve of op vordering van een bevoegde overheid, een meerwaarde te betalen en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken. Dat gebeurt, met inachtneming van de volgende rangorde:

1° als het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, het betalen van een meerwaarde;

2° als dit kennelijk volstaat om de plaatselijke ordening te herstellen, de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken;

3° in de andere gevallen, de uitvoering van het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik.

Voor de diverse onderdelen van eenzelfde misdrijf kunnen verschillende herstelmaatregelen gecombineerd worden, bevolen volgens de rangorde, vermeld in het eerste lid. Het bevelen

herstel dekt steeds de volledige illegaliteit ter plaatse, ook al werd die mee veroorzaakt door stedenbouwkundige misdrijven of inbreuken die niet bij de rechter aanhangig zijn."

Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 Grondwet, krachtens hetwelk de rechter geen gevolg mag geven aan bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. De rechter dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet, dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Meer bepaald dient het hof na te gaan of de beslissing van het bestuur om het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te vorderen uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Het moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten. Het hof beoordeelt niet de opportuniteit van de gevorderde maatregel.

Het bevelen van een herstelmaatregel vereist dat de plaatselijke ordening door het misdrijf is geschaad en de maatregel er toe strekt deze plaatselijke ordening te herstellen. Het is dus niet zo dat bij een niet-regulariseerbare overtreding van de bestemmingsvoorschriften het herstel in de oorspronkelijke toestand steeds moet worden bevolen, ongeacht de impact van de constructie op de plaatselijke ordening.

De rangorde van de te bevelen herstelmaatregelen in artikel 6.3.1, § 1, eerste lid, 1°, 2° en 3°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening toont aan dat de omvang van de schade aan de plaatselijke ruimtelijke ordening, nog meer dan de overtreding zelf, bepalend is voor de keuze van de herstelmaatregel.

In beide gevallen blijft de evenredigheids- en redelijkheidstoets onverminderd van toepassing: het gevorderde herstel moet evenredig zijn aan de *in concreto* vastgestelde aantasting van de ruimtelijke ordening en de maatregel moet redelijk blijven in vergelijking tot de last die dit voor de betrokkenen meebrengt. De concrete vaststelling dat de gevolgen van het misdrijf kennelijk niet verenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening volstaat om het eventueel te bevelen herstel naar recht te verantwoorden.

9.3 De herstellvordering is intern en extern wettig en is voldoende gemotiveerd in functie van een goede ruimtelijke ordening. Het perceel ligt volgens het gewestplan

voor een klein deel in agrarisch gebied en grotendeels in een ontginningsgebied met nabestemming groengebied. Groengebieden zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu. De hoge raad voor Handhavingsuitvoering overwoog dat de herstellvordering de toets aan de rangorde van artikel 6.3.1 § 1, eerste lid Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening doorstaat en verwees naar de onmiddellijke omgeving van het geïsoleerde perceel, die zich kenmerkt als een achterliggend gaaf gebied met duidelijk aanwezige intrinsieke natuurwaarden waaronder een uitgestrekt boomrijk landschap aan de oostzijde. De constructies op het terrein, waartoe ook de veranda behoort, leidt binnen die plaatselijke context tot een ruimtelijk te

belastende dynamiek. Verder blijkt uit het advies van het agentschap Natuur en Bos dat de vishengelplaatsen (waarvan de fundering nog aanwezig is) en de versteviging van de oevers de natuurontwikkeling in en rond de vijver belemmeren. De vijver oogt hierdoor als een vierkante bak met troebel water, zonder oeverplanten of waarneembare waterplanten. Hierdoor zijn er geen watervogels en amfibieën en is er geen ecologisch evenwicht. Indien de inbreuken niet zouden zijn gepleegd, zou de omgeving ruimtelijk minder zijn belast en zou het natuurlijk milieu in het voormalig ontginningsgebied beter zijn hersteld.

De hiervoor beschreven gevolgen van de bewezen misdrijven zijn kennelijk niet verenigbaar met een goede ruimtelijke ordening, zodat het herstel, dat nog niet volledig werd gerealiseerd, moet worden bevolen. Het betalen van een meerwaardesom herstelt de gevolgen van deze misdrijven niet op een wijze die kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. De enkele betaling van een meerwaardesom verandert niets aan de ruimtelijk te belastende dynamiek en de belemmering van de natuurontwikkeling in en rond de vijver.

Het gevorderde herstel is bovendien evenredig aan de concreet vastgestelde aantasting van de ruimtelijke ordening en is redelijk in vergelijking tot de last die dit voor de beklaagden meebrengt.

Ten onrechte houden de beklaagden voor dat het herstel in de oorspronkelijke plaats door de verwijdering van de beschoeiing in de vijver tot gevolg heeft dat zij opnieuw treinbilzen moeten plaatsen. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat het bevolen herstel steeds de volledige illegaliteit ter plaatse dekt, ook al werd die mee veroorzaakt door stedenbouwkundige misdrijven of inbreuken die niet bij de rechter aanhangig zijn (artikel 6.3.1, § 1, laatste lid van die Codex). De vroeger aanwezige treinbilzen waren niet vergund. Het herstel is pas gerealiseerd wanneer de volledige illegaliteit is weggewerkt, wat betekent dat de beschoeiing moet worden verwijderd. Het vervangen door treinbilzen is niet aan de orde.

Het hof bevestigt de herstelmaatregel zoals bevolen door de eerste rechter, met dien verstande dat de hersteltermijn loopt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Perken van het hoger beroep:

De saisine van het hof is beperkt tot de beslissing over de verjaring van de telastlegging A, de schuld aan de telastlegging A, de straf, de kosten, de bijdrage aan het slachtofferfonds en de herstellvordering.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend:

op strafgebied:

verbetert de incriminatieperiode van de telastlegging A zoals voorzien in randnummer 5 van dit arrest;

stelt vast dat de strafvordering voortkomend uit de telastlegging A niet is verjaard;

ten aanzien van

verklaart de beklaagde schuldig aan de telastlegging A;

veroordeelt de beklaagde voor de bewezen telastleggingen A en B samen tot een geldboete van 500 euro, met deciemmen gebracht op **4.000 euro** of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

verleent de beklaagde gewoon uitstel voor 350 euro van de opgelegde geldboete van 500 euro gedurende een periode van drie jaar;

ten aanzien van

verklaart de beklaagde schuldig aan de telastlegging A;

veroordeelt de beklaagde voor de bewezen telastleggingen A en B samen tot een geldboete van 500 euro, met deciemmen gebracht op **4.000 euro** of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

verleent de beklaagde gewoon uitstel voor 350 euro van de opgelegde geldboete van 500 euro gedurende een periode van drie jaar;

Bijdrage slachtofferfonds en kosten

veroordeelt de beklaagden elk tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 deciem en zo gebracht op telkens 200 euro als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagden hoofdelijk tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 298,98 euro in eerste aanleg en 117,28 euro in beroep;

Wat betreft de herstellvordering

bevestigt de herstelmaatregel zoals opgelegd door de eerste rechter, met die wijziging dat de hersteltermijn loopt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest.

Kosten eerste aanleg: **€ 298,98**

Kosten beroep:

Afschrift vonnis:	€ 33,00
Afschriften akten HB:	€ 6,00
Opstelrecht ber. bekl.:	€ 35,00
Dagv. beklaagden:	€ 32,62

€ 106,62

+ 10 % : € 10,66

Totaal : **€ 117,28**

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit raadsheer , als waarnemend kamervoorzitter, raadsheren , die mede over de zaak heeft beraadslaagd en in de onmogelijkheid verkeert het arrest te ondertekenen (art. 785 Ger.W.) en nne en in openbare rechtszitting van **9 mei 2025** uitgesproken door wnd. kamervoorzitter , in aanwezigheid van , advocaat-generaal, met bijstand van griffier

l.